روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی‌ایران ■ مدیر مسؤول: سید علیرضا شریفی ■ نخستین موسسه فرهنگی مطبوعاتی کشور دارای گواهینامه بین‌المللی ISO9001:2008

جام جم

■ شاپا: ISSN1735-3637
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۰۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۲۳۰۰۴۰۳۲
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام جم)

پنجشنبه ۲ خرداد ۱۳۹۸ | ۱۷ رمضان ۱۴۴۰ | ۲۰ صفحه | سال بیستم - شماره ۵۳۹۱ | استان تهران و البرز ۱۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۵۰۰ تومان | Thursday - 2019 May 23

حدیث روز: نهج‌البلاغه

امام علی(ع): برای انسان عیب نیست که حقش به تاخیر افتد، عیب آن است که چیزی را که حقش نیست بگیرد.

پلک احساس: مولانا

قد من همچون کمان شد از رکوع
تا ببینم قامت و بالای دل

دعای روز هفدهم ماه مبارک رمضان

أَللّهُمَّ اهْدِنی فیهِ لِصالِحِ الْأَعْمالِ؛ وَاقْضِ لی فیهِ الْحَوآئِجَ وَالْآمالَ؛ یا مَنْ لایَحْتاجُ إِلَی التَّفْسیرِ وَ السُّؤالِ؛ یا عالِماً بِما فی صُدُورِ الْعالَمینَ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطّاهِرینَ.

خداوندا در این روز مرا به کارهای شایسته راهنمایی فرما و نیازها و آرزوهایم برآور‌ای آن‌که نیازی به شرح حال و سؤال ندارد؛ ای دانا به‌نهانی سینه‌های جهانیان، درود فرست بر محمد وخاندان پاکش.

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۳/۰۱ | غروب آفتاب: ۲۰/۰۸
اذان مغرب: ۲۰/۲۹ | نیمه‌شب شرعی: ۰۰/۱۰
اذان صبح (فردا): ۴/۱۲ | طلوع خورشید(فردا): ۵/۵۴

پیش‌بینی آب و هوا جمعه

تهران	اهواز	خرم‌آباد	رشت	زاهدان	زنجان	کرمانشاه	یزد
۳۱ / ۲۰	۴۳ / ۲۶	۳۱ / ۱۴	۲۸ / ۲۰	۲۹ / ۱۶	۲۵ / ۱۰	۲۵ / ۱۲	۳۳ / ۲۱

امروز در تاریخ:

معراج پیامبر اسلام(ص) (سال دوازدهم بعثت)
درگذشت ناصر حجازی(۱۳۹۰-۱۳۲۸)

کافه میرداماد

مدیر روابط عمومی سازمان نوسازی اراضی عباس آباد از سفره های افطار روی پل طبیعت تهران می گوید

گسترش محبت کریمانه

طاهره آشیانی
روزنامه‌نگار

کریم به کسی گویند که بسیار بخشنده است. یکی از صفات پروردگار و قرآن که سخن اوست؛ خدا کریم است و برای نشان دادن این بخشندگی بی منت و بی‌چشمداشت، این صفت خود را به برخی می‌بخشد تا آنها سفیر او شوند در روی زمین. امام حسن مجتبی(ع) یکی از بهترین سفیران خداوند بر روی زمین است تا کریم بودن خداوند را اثبات کند.

پسر اول امیرالمومنین(ع) که خودش به بزرگواری شهره است و پسر بزرگش کریم اهل بیت شده است. طبق روایات سه بار همه دارایی خود را به فقر بخشیده و نگذاشته که از درگاه خداوند و کریم بودن او ناامید شوند.

نگاه‌هایی که به آسمان است

به شب‌های قدر نزدیک می‌شویم در حالی که شمیم کریمانه امام دوم شیعیان در جانمان است و دلخوشیم که اهل بیت واسطه‌ای شوند بین ما و پروردگار تا در شب‌های قدر درک کنیم بزرگواری و بخشندگی بی دریغ خداوندگار را. دلمان خوش است این روزها که هر چند اوضاع اقتصادی به ظاهر سخت است و هر روز فشارها بیشتر می‌شود اما نگاه ما نه به زمین است و نه به مردان اقتصاد و دولتمردانی که حسابی سرگرم دو دو تا چهارتا کردن هستند که چگونه دخل و خرج کشور را جفت و جور کنند تا کم نیاورند.

نگاه ما به آن کریمی است که آن بالاست و همه چیز را می‌بیند و می‌شنود و سفیران خود را می‌فرستد تا به امور متوسلان و متوکلان رسیدگی کنند.

نگاه ما به جیب دولت نیست، نگاه ما به آن کسی است که فرموده روزی همه موجودات را می‌دهد چه در آب باشند چه در خشکی و هر که را بخواهد وسیع روزی می‌کند.

نیمه رمضان تولد امامی بود که سفیری است که کریمی خداوند را به یادمان آورد و مردمی که چشم‌شان به جیب دولت نیست و به خزانه بی‌دریغ پروردگار است به حرمت کریم اهل بیت در شب و روز میلاد امام حسن (ع) سفره افطار پهن کردند و هر گوشه شهرهای ایران شد، محلی برای یادآوری بخشندگی خداوند و سخاوت پسر امیرالمومنین(ع).

سفره‌هایی به پهنای ایران

گروهی به جنوب شهر رفتند، جایی که تعداد نداها بیشتر است و سفره که برایشان پهن کنی امیدشان به پروردگار بیشتر می‌شود. در روز و شب میلاد کریم اهل بیت برخی از خیرین به میدان هرندی تهران رفته و برای ساکنان این منطقه سفره افطار پهن کردند و برای آنها به ویژه بچه‌ها برنامه‌های شادی اجرا کردند.

سالروز تولد کریم اهل بیت بهانه‌ای شد تا دل مردمان این منطقه که بیشترشان در تنگناهای اقتصادی و فشارهای اجتماعی روزگار می‌گذرانند، شاد شود. تا دلشان روشن شده و با دلگرمی به شب‌های قدر وارد شوند.

خداوند، کریمی خود را در دل برخی جای می‌دهد تا آنها سفیران سخاوت شوند و پسر اول امیرالمومنین(ع) می‌شود بزرگترین این سفیران و خیرین که دل به خدا داده‌اند و اهل بیت می‌آیند زیر پرچم امام حسن (ع) و راه او را ادامه می‌دهند.

دورهمی‌های معنوی

شیعیان عجب دل بزرگی دارند برای هر مناسبتی چه عزا چه عید سفره پهن می‌کنند، و نذری می‌دهند. بزرگترین دورهمی‌های معنوی در محرم و رمضان شکل می‌گیرد. در ماه رمضان آستان همه امامزاده‌ها و مساجد می‌شود مکانی برای نذری. مگر داریم زیباتر از پهن کردن سفره برای روزه‌دارانی که از سحر تا اذان مغرب برای اطاعت دستور خداوند دهان از خوردن و نوشیدن بسته و دل داده‌اند به آفریدگارشان. سفره‌های افطار پهن می‌شود از بارگاه ملکوتی امام هشتم (ع) بگیر تا حرم حضرت معصومه (س) تا شاه‌عبدالعظیم تا امام زاده صالح(ع) تا بیشتر مساجد بزرگ و کوچک شهرها و روستاها و حتی تا روی پل طبیعت که در تهران است و بیشتر مردم آن را می‌شناسند. هرکس گذرش به تهران بیفتد سری هم به پارک آب و آتش می‌زند و روی پل طبیعت قدم می‌زند تا دلش کمی صفا کند.

حالا تصور کن که در شب میلاد امام حسن (ع) روی پل طبیعت سفره افطار پهن می‌شود. زیباست حتی دیدن عکس‌هایش. از این طرف پل به آن بزرگی تا آن طرف سفره پهن شده و مردم نشسته‌اند دور سفره و بیاد آقای کریمان اهل بیت افطار می‌خورند. این زیبایی‌ها باید به همه جهان مخابره و دیده شود تا مهربانی و سخاوت گسترش پیدا کند.

راستش را بخواهید رسانه‌هایمان کم‌کارند، راستش را بخواهید مرغ همسایه را غاز می‌بینیم و چمن همسایه را سبزتر. بیشترمان می‌دانیم که ترک‌ها در ماه رمضان در میدان تقسیم استانبول سفره افطار پهن می‌کنند. در دلمان واحسرت‌ها می‌کنیم که خوش به حالشان اما راستش را بخواهید چشمانمان را می‌بندیم به سفره‌های افطاری که در همه ایران پهن می‌شود. چشم می‌بندیم به سفره افطار زیبای پل طبیعت.

سفره‌ای با طعم طبیعت

میثم اخباری، مدیر روابط عمومی سازمان نوسازی اراضی عباس‌آباد درباره این سفره می‌گوید: به مناسبت ماه رمضان هر شب برنامه‌های ویژه‌ای به نام باغ رمضان در مرکز فرهنگی و هنری اراضی عباس آباد و پارک آب و آتش و بوستان مشاهیر برگزار می‌شود که شامل معرفی سنت‌های اقوام ایرانی در ماه رمضان، موسیقی اقوام، نمایشگاه مد و لباس با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و... است. هر شب سفره افطاری به همت خیرین در بوستان مشاهیر پهن می‌شود که همه مردم می‌توانند بر سر این سفره بنشینند. افطاری ساده که شامل نان، پنیر، خرما، چای و سوپ است. هر شب به بین هفتصد تا هزار نفر افطاری داده می‌شود که همه هزینه‌اش را خیرین می‌دهند و سازمان اراضی عباس آباد فقط متولی این کار است.

به مناسبت تولد امام حسن (ع) تصمیم گرفته شد سفره افطار روی پل طبیعت پهن شود که خدا را شکر به خوبی برگزار شد و حدود ۲۰۰۰ نفر مهمان سفره‌ای بودند که به مناسبت تولد امام دوم شیعیان پهن شد. مراسم با نظم خوبی که شایسته نام امام حسن (ع) است برگزار شد. در کنار مراسم افطار از آقای محمد اصفهانی هم دعوت کرده بودیم که در بوستان آب و آتش چند آواز برای مردمی که سه‌شنبه شب به این بوستان آمده بودند، اجرا کنند.

اخباری می‌گوید: در طول سال در پارک آب و آتش برنامه‌های مختلفی برگزار می‌کنیم و امیدواریم بتوانیم این منطقه را به قطب فرهنگی و هنری تبدیل کنیم. برای جذب کمک‌های خیرین هم از قبل از ماه رمضان اطلاع‌رسانی کردیم و از همه آنهایی که تمایل داشتند در این مراسم سهمی داشته باشند خواستیم به ما کمک کنند که شکر خدا همکاری بسیار خوب بود و تا الان که همه چیز به خیر و خوبی برگزار شده است. البته از روز جمعه تا پایان لیالی قدر برنامه‌های ما متوقف می‌شود و بعد از لیالی قدر تا عید فطر ادامه خواهد داشت.

آخر و عاقبت ساکنان مریخ

در شرایطی که تلاش‌های انسان برای سکونت بر روی مریخ روز به روز در حال افزایش است، دانشمندان می‌گویند شرایط این سیاره به گونه‌ای است که افرادی که بر روی آن ساکن شوند، به‌سرعت به موجودات دیگری مبدل می‌شوند.

به گزارش فارس، این روزها بخش عمده تلاش‌های انسان‌ها بر روی مسافرت به کره مریخ متمرکز شده، اسکات سولومون، متخصص زیست‌شناسی دانشگاه رایس معتقد است شرایط کره مریخ بر روی انسان‌ها تاثیرات شگرفی می‌گذارد و تغییرات اساسی در شیوه نگرش، وضعیت فیزیکی و بدن افراد ایجاد می‌کند. انسان‌ها در صورت زندگی طولانی‌مدت در مریخ مجبور به ازدواج در این سیاره و تولید مثل خواهند بود و زندگی افراد بر روی مریخ و در شرایطی کاملا متفاوت با زمین زمینه‌ساز تغییراتی در نوزادان و اطفال خواهد بود و در نهایت به شکل‌گیری یك گونه جانوری متفاوت می‌انجامد که با انسان زمینی متفاوت خواهد بود.

این محقق افزوده که تغییرات در انسان‌های ساکن مریخ سریع‌تر از حد تصور رخ می‌دهد و بعد از گذشت دو نسل این تغییرات به طور واضح و کاملا مشهود در انسان‌های ساکن شده در مریخ قابل مشاهده خواهد بود. یکی از مهم‌ترین دلایل این تغییرات این است که جاذبه مریخ در حدود یك سوم کره زمین است و همین مساله استخوان‌های انسان‌ها را ضعیف‌تر و در برابر برخورد و شکست آسیب‌پذیرتر می‌کند، بنابراین می‌توان انتظار داشت به‌تدریج استخوان‌های ساکنان مریخ از چگالی بیشتری برخوردار و قوی‌تر شود.

افطاری پلیس‌های آمریکا

صدها پلیس مسلمان در نیویورک و دیگر شهرهای آمریکا همزمان با فرارسیدن ماه مبارک رمضان روزه خود را در کنار دیگر مسلمانان افطار می‌کنند. به گزارش فرارو، در ایام ماه رمضان، اعضای جامعه مسلمان در نیویورک آمریکا یا دیگر شهرهای این کشور میزبان مسلمانان به صرف افطار می‌شوند که در میان مسلمانان نیروهای پلیس نیز حضور دارند. این نیروهای پلیس اکثرا از اداره پلیس نیویورک سیتی NYPD هستند. مقر اصلی اداره پلیس نیویورک ساختمان پلیس پلزای ۱ در منهتن جنوبی روبه‌روی خیابان سیتی‌هال نیویورک قرار دارد.

ضیافت رمضان پشت سیم خاردار

علی رئوفی

پدر فکر نکن یادم رفته. قول داده بودی اگر روزه‌ام را کامل بگیرم برایم جایزه بخری. از آن دوچرخه‌ها که گفتم. نگران چه هستی؟ من که قول دادم در هر محدوده‌ای که تو بگویی بازی کنم. نزدیك سیم‌های خاردار هم نشوم. خب تقصیر من چیست که می‌خواهم دوچرخه سواری کنم؟ اگر الان برایم نخری معلوم نیست تا سال بعد در همین محدوده هم بشود راحت بازی کرد یا سیم‌های خاردارشان جلوتر آمده باشد. اصلا افطار من را بده می‌خواهم در اتاقم بخورم. اتاقم کدام بود؟ ببین آنجا که بین خرابه‌هایش خرده‌های سرامیك هست آشپزخانه بود، یعنی اتاق من می‌شود دقیقا سمت راستش. آنجا! می‌بینی؟

برش سرد

عکس: مهر

عصر حجری‌های واقعی

ایتالیایی‌ها هنوز در غارهای ۹۰۰۰ ساله زندگی می‌کنند.

به گزارش خبرآنلاین، از زندگی واقعی مردمان این منطقه که یکی از میراث‌های جهانی است، کارتونی معروف بانام فلینستون‌ها (عصر حجر) ساخته شده است. ساسی دی ماتارا که در شهر ایتالیایی ماتارا در بائیلیسیتا قرار دارد، متشکل از خانه‌هایی سنگی است که قدمت آنها به دوره قبل از تاریخ بازمی‌گردد، اما تا به امروز نسل‌های جدید نیز در آن ساکن هستند.

این شهر تماشایی به واسطه ساکنان اولیه غارها یا غارنشینان ایجاد شده است. شاید به نظر برسد که گویی سقف‌هایی مدرن روی خانه‌های سنگی قرار داده شده اما بقایای این سازه‌های قدیمی را می‌توان دید. خانه‌های ساسی به‌صورت مستقیم در دل سنگ‌ها حفاری شده و در گذشته در بالای یك رودخانه قرار داشته که حالا این رودخانه تبدیل به یك نهر شده است. هدف اصلی ساخت این خانه‌ها دسترسی آسان به آب رودخانه بوده است، زیرا در آن زمان فاضلابی با نمونه‌های امروزی وجود نداشته است. قسمت بیرونی خانه از پله‌هایی به شکل دخمه‌های پیچیده از جنس سنگ و بالکن‌هایی با شیب تند ساخته شده و بسیاری از خانه‌ها به یکدیگر راه دارند.

خودنویس

نقاب سیاه

علی رأفتی
روزنامه‌نگار

مادربزرگ من هنوز هم که هنوز است به خرجش نمی‌رود که من شغل دارم. هنوز می‌گوید: خوب نیست عاطل و باطل و علاف بچرخی. هر روز ساعتی و هر نوبت با شکل و شمایلی یک بغل دفتر و کاغذ ریخته‌ای دور و برت، آن ماسماسک را باز کردی جلوی رویت و تق تق روی دکمه‌هاش می‌کوبی به خیالت که داری کار می‌کنی. دل من هم خوش باشد! کار باید ساعت مشخص داشته باشد، لباس مشخص داشته باشد، دخل و خرجش معلوم باشد. مثلا تعمیرکار باید یک لباس سرهمی ترجیحا تیره داشته باشد با جیب‌های زیاد، صبح در مغازه‌اش را باز کند غروب ببندد. نانوا باید روپوش ترجیحا سفید داشته باشد، آفتاب نزده تنورش روشن باشد و سر ظهر دخل‌ش را جمع کند. دزد هم که باشی باید لباس مشخص مشکی بپوشی نیمه شب در ساعت مشخصی از دیوار مردم بالا بروی! هر کاری لباس و ساعت و شرایط خودش را دارد.

می‌گویم آخر مادرجان الان دوره و زمانه فرق کرده. دیگر خیلی شغل‌ها لباس و محل و ساعت ندارند. اصلا همان دزدی که می‌گویی، آن شکلش که در ذهن تو مانده دست کم مال چند نسل قبل است. الان که دزدی این شکلی نیست. قدیم دزدها سیاه می‌پوشیدند که در سیاهی شب گم بشوند. الان که شب‌ها همه جا روشن است که نمی‌توانند با لباس سیاه گم شوند. باید لباس دیگری بپوشند که لای انبوه دیگری گم بشوند. می‌گویم این لباس نیست که تن شغل می‌شود. شغل است که می‌گردد لباسش را پیدا می‌کند. همین دزد بسته به جایش و چیزی که می‌خواهد بدزدد لباسش را انتخاب می‌کند. بهتر بگویم لباسش را هم می‌دزدد. از احوال بزرگی که رئیس یکی از حوزه‌های علمیه هم بود شنیدم روزی یکی از طلابش را آوردند پیش او و گفتند که دزد است و دزدی کرده است. گفت درست می‌گویید. این لباس‌ها را هم از ما دزدیده! لباس شغل را انتخاب نمی‌کند، شغل لباس را می‌پوشد.

داشتم عکس مفسدین اقتصادی را در اینترنت جست‌وجو می‌کردم که نشانش دهم تا باور کند این روزها دزدها لباس مشخص نمی‌پوشند، اما به نکته‌ی عجیبی رسیدم. عکس‌های علیرضا زیبا حالت منفرد، متهم و شریک جرم بابک زنجانی که معروف به جعبه سیاه زنجانی است، حرف‌های جالبی دارد. عکس‌های سال‌های قبل و آن ور آبش همه با ریش تراشیده و گه‌گاه لیوان مشروبات الکلی است اما در عکس دادگاهش انگار یک شبه جای مهر روی پیشانی‌اش سبز شده و انگشتر عقیق در دستش. با یک دو دوتا چهارتای سر انگشتی ماجرای جالبی از پس این پرده فرو می‌افتد. انگار جریانی می‌خواهد این‌طور وانمود کند که همه مجرمین جای مهر دارند و انگشتر عقیق می‌اندازند. انگار جریانی می‌خواهد به مادربزرگم القا کند که دزدهای این دوره و زمانه هم لباس خاص دارند. اما من هنوز به مادربزرگم می‌گویم لباس شغل را انتخاب نمی‌کند، شغل لباس را می‌پوشد.

بدنام‌های دوست‌داشتنی

کارشناسان محیط زیست نقشه‌ای از جمعیت زنبورهای بی‌عسل انگلیس تهیه کرده‌اند که توزیع گونه‌های مهم این حشره را نشان می‌دهد. به گزارش ایسنا، داده‌های ضبط شده توسط داوطلبان به شناخت بهتر محل زیست این حشره در علفزارها، نواحی جنگلی و شهرهای کوچك کمك می‌کند. محققان می‌گویند که زنبورهای بی‌عسل حشراتی بدنام اما نیازمند توجه هستند. به گفته آنها این حشرات که با واژه‌هایی مثل مزاحم و بی‌فایده توصیف می‌شوند، موجوداتی مفید هستند و آفات را مهار می‌کنند.